

Takács József

1946-2012

Negyven éve, egyetemi hallgató korom óta ismerem Takács Jóskát, akit már akkor is Josénak szólított mindenki. A magyar nyelv és irodalom volt a közös szakunk. Az ember már akkor, egyetemista korában eldöntötte, hogy inkább nyelvész, vagy inkább irodalmár akar-e lenni. Mivel én az irodalmat választottam, járni kezdtem a Magyar Irodalmi Tudományos Diákkörbe. A TDK-nak akkoriban nagyobb jelentősége volt, mint ma, mert kevesebb választási lehetőség állt rendelkezésre a tájékozódásra, a kulturális aktivitásra, az önképzésre, az öntevékenységre.

Ebbe a diákkörbe olyan, később jelentőssé, ismertté vált irodalmárok jártak, mint Kelemen Péter, Sárközy Péter, Horváth Iván, Korompay János és az azóta meghaltak közül Merczel Tibor (Babits életművének kutatója) és Zemplényi Ferenc (a Világirodalmi Tanszék munkatársa).

Megbeszéltük, sőt kiveséztük, ízekre szedtük egymás dolgozatait – jó iskola volt! És részt vettünk országos TDK-versenyeken, én például egy pécsi OTDK-ra és egy debreceni konferenciára emlékszem. Amikor én bekapcsolódtam ebbe a diák- és baráti körbe, akkor José volt a titkára. És a lelke is, az események szervezője, középpontja, a közösség összetartója. Olyannyira, hogy évtizedekkel később is emlékezett arra, hogy ki milyen helyezést ért el ezeken az országos versenyeken. Amikor elvégezte az egyetemet, azt javasolta, hogy én legyek a TDK titkára. Így is lett, tőle vettem át az ügyeket.

José rendkívül művelt, tájékozott és sokoldalú érdeklődésű ember volt. Mivel művészettörténet szakot is végzett (a magyar és az olasz mellett), egy időben rendszeresen írt képzőművészeti kritikákat az *Élet és Irodalom* számára. A magyar és a világirodalom mellett a képzőművészet és a színházi élet eseményeit is rendszeresen figyelemmel kísérte (ami az utóbbit illeti: nemcsak a pesti színházakba járt, hanem a kapolcsi művészeti fesztiválra is).

Vérbeli pedagógus volt. Sokat foglalkozott tanítványai útjának egyengetésével. Kirándulásokat szervezett számukra (például Pécsre és Szegedre), melyek során a városnézés és a múzeumlátogatás (ezzel művészeti látóköreink bővítése) mellett társaságát, humorát is élvezhettük.

Nagyon szerette a társaságot. Tanítványait és doktoranduszait sokszor meghívta, olaszos térsza-vacsorákat rendezett számukra és kollégái számára budai lakásának lenyűgöző panorámát nyújtó teraszán. José műveltségének, kellemes társaságának és humorérzékének emlékét megőrizzük emlékezetünkben.

Budapest, 2012. december 7.